

آموزش دانشجویان یکی از مصادیق باقیات الصالحات

نویسندگان:

فرشته عراقیان مجرد^۱، طاهره یعقوبی^{۲*}

۱. استادیار گروه مدیریت و اصول و مهارت‌های پرستاری مرکز تحقیقات طب سنتی و مکمل، انستیتوی اعتیاد، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران
 ۲. استادیار گروه مدیریت و اصول و مهارت‌های پرستاری، مرکز تحقیقات طب سنتی و مکمل، انستیتوی اعتیاد، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

Journal of Education and Ethics in Nursing, Vol.12, No.1&2, Spring & Summer 2023

J Educ Ethics Nurs 2023; 12(1&2):3-4

سر دبیر محترم

«الباقیات الصالحات» (شایسته‌های ماندگار)، که در فرهنگ و ادبیات فارسی، به صورت «باقیات الصالحات» شناخته می‌شود، عبارتی است قرآنی و ناظر به اعمال خوب و شایسته انسان، که به رغم ناپایداری ثروت دنیا تا ابد برای صاحب آن پایدار می‌مانند. این واژه قرآنی، از دو کلمه «باقیات» از مصدر «بقاء»، به معنای ماندگاری و ابدیت و «صالحات» از مصدر «صلاح»، به معنای شایستگی و بایستگی، ترکیب یافته است. از دیدگاه قرآن مجید، ارتباط جدا نشدنی میان ایمان و عمل صالح وجود دارد و این دو لازم و ملزوم یکدیگر می‌باشند [۱]. باقیات صالحات، واژه‌ای قرآنی است که به تداوم کارهای نیک برای انسان، تأکید دارد و مشتمل بر تمام کارهایی هستند که انسان در جهان انجام داده و در آخرت پاداش آن‌را دریافت می‌کند [۲].

در زمینه ابعاد باقیات صالحات، از پیامبر اکرم (ص)، روایت شده است که علاوه بر خدمات مالی ماندگار در باقیات صالحات، علم و دانش گسترده شده از سوی فرد در جامعه، که سبب بهره‌مندی عموم مردم شده است، به عنوان باقیات صالحات فرد، محسوب می‌گردد [۳]. وقتی در فرهنگ لغت‌های مختلف، واژه معلم را مورد جستجو واقع می‌گردد، خواه ناخواه تعریف، وظیفه، نقش و جایگاه معلم در این جمله خلاصه می‌شود: «فردی با معلومات نسبی، در مورد موضوع یا موضوعاتی خاص، که دانسته‌های خود را به فرد یا افراد دیگری که در اصطلاح شاگرد یا دانش‌آموز گفته می‌شود، منتقل می‌کند» [۴].

تدریس، کار اصلی یک استاد است و به فعالیت‌های از پیش طراحی شده‌ای اطلاق می‌شود که با هدف ایجاد یادگیری میان دانشجو و استاد، به صورت کنش متقابل، انجام می‌گردد. استاد، از طریق ساختار و تولید عناصر بدیع و وجود می‌تواند، منجر به موفقیت یک دانشجو شود [۵]. از آنجا که استاد با روح، روان و احساسات دانشجویان ارتباط دارد، چنانچه به درستی عمل نکند، خسارات جبران‌ناپذیری بر جای خواهد گذاشت [۶]. ابن سینا معتقد بود که معلم در آموزش جوانان چیزی بیش از ارائه اطلاعات به آن‌ها می‌باشد؛ زیرا دانش‌آموزان، عادات، عقاید، ارزش‌های بسیار زیادی را از معلمان خود می‌آموزند. معلم باید استعداد و مهارت کافی را در آموزش بچه‌ها داشته باشد، کاملاً متین و آرام و از سادگی بسیار به دور باشد؛ آن‌گونه که رفتار سبک نداشته و خیلی جدی و بی‌نشاط نباشد؛ بلکه معلم باید دلسوز، فهیم، با فضیلت، تمیز و شایسته باشد [۷].

از آنجا که آموزش دانشجویان، جزء عمل صالح محسوب می‌شود و عمل صالح، هنگامی مورد پذیرش در درگاه الهی واقع می‌گردد، که از ایمان نشأت گرفته باشد و ایمان، سرچشمه عمل صالح است؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود در کمیته‌های جذب اساتید و اعضای هیأت علمی، علاوه بر تأکید بیشتر بر دانش تخصصی و میزان تسلط آنان بر مباحث درسی، به شخصیت فردی و ایمان اساتید، توجه بیشتری گردد؛ همچنین پیشنهاد می‌شود، پژوهشی در مورد دیدگاه اساتید در زمینه مصادیق صالحات و باقیات، در حرفه معلمی انجام شود.

*نویسنده مسئول، نشانی: استادیار گروه مدیریت و اصول و مهارت‌های پرستاری، مرکز تحقیقات طب سنتی و مکمل، انستیتوی اعتیاد، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران.

پست الکترونیک: tyaghubi@gmail.com

تلفن تماس: ۰۹۱۱۲۵۴۹۴۶۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۱/۲۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۰/۲۱

References:

1. Lesani Fesharaki MA, Mirbagheri M, Sheikh Bahaei Z. Conceptual and Empirical study Of the Remains of Lasting Righteous Deeds and Effects in Islamic Culture [Master]. Tehran, Iran: Non-Governmental - Non-Governmental-Non-Profit Higher Education Institutions - Usul Al-Din College - Usul Al-Din College (Non-Profit And Non-Governmental); 2013. [persian]
2. Qazanfari A, Ahmadi Bighash K. Analysis of the concept of righteous deeds and good deeds in the Holy Qur'an based on Izutsu theory. *Journal of Contemporary Islamic Studies* 2023; 5(1): 69-83.
3. Muhammad Ibn Abi Jumhor Al-Hasa'i. *Awali Al-Leali Al-Azizia*. Qom: Seyyed Al-Shahada Press; 1983. P. 2.
4. Talebi A, Shiri P, Hadadian M. The position of the teacher from the perspective of Islam and religious traditions, International Conference on New Research Achievements in Social Sciences, Educational Sciences and Psychology, Karaj2017., <https://civilica.com/doc/785458>. [persian]
5. Kamali Y, Pourchenari M. Examining the characteristics of a good teacher from a perspective Political science students of Shahid Bahonar University of Kerman. *Education and Evaluation Journal* 2014; (30): 117 -140.[persian]
6. HokumAbadi RA, Fallah H. Characteristics of a good teacher from the perspective of students Faculty of Health, North Khorasan University of Medical Sciences. *Journal of Medical Education Development in Medical Sciences* 2013(10): 22-29.[persian]
7. Khalilis , Afshar I , Abbasi M, Investigating moral education from Ibn Sina's point of view (areviewarticle),*Journal of Medical History*, 2013;3(8)141-172).[persian] <https://doi.org/10.22037/mhj.v3i8.57>